

ВРГ. Ј.д.	Број	Прилог	Број лист

ЕЛАБОРАТ О ОСНИВАЊУ ДЕПАРТМАНА ЗА СИНОЛОГИЈУ

Филозофски факултет Универзитета у Нишу

Студијски програм: Кинески и енглески језик и култура (двопредметни
студијски програм)

Ниш, 2025.

1. Образложење

Филозофски факултет Универзитета у Нишу, као једна од водећих високошколских установа у југоисточној Србији са дугом традицијом развоја и унапређивања наставе страних језика и књижевности, препознаје потребу за оснивањем новог Департмана за Синологију. У оквиру овог Департмана реализовао би се студијски програм „Кинески и енглески језик и култура“, који интегрише историјску мисију Факултета у области језичког и културног образовања са савременим друштвеним, економским и међународним околностима. Повећано присуство Кине у Србији и региону кроз економске, културне, образовне и дипломатске иницијативе, као и потреба за кадровима који поседују знања не само енглеског, већ и кинеског језика, отвара простор за формирање студијског програма који ће студентима омогућити висок ниво језичке компетенције, али и разумевање културе, историје и савременог друштвеног развоја обе земље. У том контексту, увођење двопредметног студијског програма „Кинески и енглески језик и култура“ представља одговор на савремене образовне, културне и економске потребе друштва, уз јачање интеркултуралног дијалога и припрему стручњака који ће бити способни да делују у области просвете, науке, културне размене, медија, превоза, туризма и дипломатских односа. Овакво усмеравање наставе и истраживања ослања се на постојећу међународну сарадњу Универзитета у Нишу са бројним партнерима из Народне Републике Кине и англофоних земаља, као и на институционалну подршку Центра Конфуције у Нишу. Департман за Синологију тиме ће постати значајан академски и културни центар који спаја исток и запад, те даје допринос стварању друштва заснованог на знању, мултикултурализму и глобалној сарадњи.

2. Мисија и визија

Мисија Департмана за Синологију јесте образовање висококвалификованих стручњака који ће поседовати адекватна знања из кинеског и енглеског језика, књижевности и културе, уз развијене интеркултуралне компетенције. Департман има за циљ да студентима пружи не само језичку и филолошку обуку, већ и шире хуманистичко образовање које их оспособљава за критичко мишљење, аналитички рад и активно учешће у академском, културном и друштвеном животу. Мисија обухвата и стварање академске заједнице која негује мултикултурализам, дијалог и сарадњу између различитих култура, са посебним нагласком на повезивању српске академске традиције са кинеском цивилизацијом и англофоним културним наслеђем. Департман се тако позиционира као мост између истока и запада, доприносећи разумевању глобалних токова, промоцији међународне сарадње и унапређивању културне дипломатије Србије. Ова мисија подразумева и континуирано унапређивање наставе кроз примену савремених методологија, дигиталних технологија и иновативних приступа у језичком образовању, као и активно укључивање студената у научно-истраживачке пројекте, преводилачку праксу и културне активности. На тај начин, Департман не само да школује језичке стручњаке, већ и формира генерације младих људи који су способни да критички сагледавају свет око себе и да делују као посредници у све интензивнијем глобалном дијалогу.

Визија Департмана за Синологију јесте да се позиционира као водећи академски, наставни и истраживачки синолошки центар у Србији и региону југоисточне Европе, који ће бити препознат не само по квалитету наставе, већ и по својој способности да активно обликује академски, културни и друштвени живот. Департман тежи да постане референтна тачка у области проучавања кинеског језика, књижевности и културе, као и у области њихове компаративне анализе са енглеским језиком и англофоним културама. Стратешки циљ визије јесте да Департман развије наставу засновану на савременим педагошким приступима, дигиталним технологијама и интердисциплинарности, чиме ће студентима обезбедити образовање у складу са европским и светским стандардима. Паралелно с тим, Департман ће неговати научно-истраживачки рад високог квалитета, чији ће резултати бити видљиви кроз публикације, учешћа на међународним конференцијама и укључивање у глобалне академске мреже. Департман тежи да кроз интензивну међународну сарадњу са универзитетима и истраживачким центрима у Кини, као и са институцијама англофоних земаља, постане регионални лидер у области синологије и компаративне филологије. Визија подразумева и активно учешће у културној дипломатији, промоцију интеркултуралног дијалога и стварање кадрова који ће бити спона између Србије и света. На тај начин, Департман ће у будућности бити препознат као институција која негује изврсност, иновације и глобалну повезаност, истовремено чувајући академске и културне вредности Универзитета у Нишу.

3. Циљеви и активности

Основни циљ оснивања Департмана за Синологију јесте стварање академског центра посвећеног изучавању кинеског језика, књижевности и културе, у тесној повезаности са енглеским језиком и књижевношћу. Департман ће омогућити студентима да стекну двојну филолошку и културолошку компетенцију, чиме ће се оснажити њихова позиција у националном и међународном академском и професионалном окружењу. Поред тога, циљ је да се обезбеди простор за развој научно-истраживачког рада у области лингвистике, компаративне књижевности, културологије и превођења, као и да се изгради институционална платформа за унапређивање културне и образовне сарадње Србије са Кином и англофоним земљама. Департман ће у том смислу допринети развоју интеркултуралног дијалога и бољем разумевању глобалних процеса.

Да би ови циљеви били реализовани, планиране су бројне активности:

- извођење наставе превасходно на основним и мастер академским студијама, а у перспективи и када се за то буду стекли услови и на докторским академским студијама, са јасно дефинисаним исходима учења и компетенцијама;
- успостављање и неговање сарадње са Центром Конфуције у Нишу, Амбасадом НР Кине и сродним институцијама у земљи и региону;
- организација и подстицање студентских и наставничких међународних мобилности (Erasmus+, билатерални споразуми, летње школе и праксе);
- покретање научних конференција, округлих столова и тематских семинара посвећених синологији и англистици;

- развој преводилачких и интерпретаторских радионица као практичног вида оспособљавања студената за тржиште рада;
- објављивање стручних и научних публикација, као и промоција културних догађаја који афирмишу кинеску и англофону културу у Србији.

На овај начин, Департман ће деловати не само као наставно-научна јединица већ и као место сусрета култура и знања, које интегрише образовну, истраживачку и друштвену мисију Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

5. Оправданост увођења програма

Савремени токови у култури, образовању, економији и међународним односима недвосмислено указују на растућу потребу за стручњацима који поседују дубинска знања кинеског језика, културе и друштва, у комбинацији са високим нивоом овладавања енглеским језиком као глобалним језиком међународне комуникације и пословања. У ери глобализације и интензивних међукултурних контаката, познавање кинеског језика више није само академска предност, већ стратешка потреба савременог друштва и привреде. Последњих година Србија развија свеобухватну сарадњу са Народном Републиком Кином, како у области културе и образовања, тако и у сфери науке, технологије, инвестиција и инфраструктурног развоја. Пројекти који се реализују у оквиру иницијативе „Појас и пут“ отварају нове могућности за запошљавање и професионално усавршавање младих људи који поседују двојну филолошку и интеркултуралну компетенцију. Управо у том контексту, оснивање Департмана за кинески и енглески језик и културу представља одговор на реалне потребе друштва и државе, али и визионарски корак ка осавремењивању универзитетске понуде у Србији.

Увођењем овог студијског програма попуњава се значајна празнина у систему високог образовања Републике Србије, јер је број институција које нуде целовите, академски утемељене и интердисциплинарно оријентисане студије синологије још увек веома ограничен. Овај програм ће студентима омогућити стицање језичких, културолошких и преводилачких компетенција, али и разумевање савремене Кине као економске, политичке и цивилизацијске силе, што је предуслов за активно учешће у међународној сарадњи и развојним процесима. Потреба за оваквим профилем стручњака видљива је и на тржишту рада: све већи број државних институција, медија, културних центара, дипломатских представништава, туристичких организација и компанија са кинеским капиталом изражава интересовање за кадрове који могу ефикасно комуницирати на оба језика и посредовати између две културе. На тај начин, програм не само да одговара тренутним захтевима тржишта, већ и ствара темељ за дугорочно јачање српско-кинеских односа. Очекивано је да за овај студијски програм покажу интересовање потенцијални студенти не само из централног и јужног дела Републике Србије, већ и из ширег подручја западног Балкана – пре свега из Црне Горе, источне Бугарске, Северне Македоније и Албаније. Шире гледано, оправданост увођења овог студијског програма заснива се и на његовом доприносу изградњи отвореног, мултикултурног и глобално повезаног друштва. Програм ће оспособљавати студенте за рад у областима као што су преводјење, наставни рад, медији, дипломатија, истраживање, културна размена и туризам, чиме се остварују кључни циљеви савремене хуманистике: интеркултурални дијалог, међународна сарадња и

разумевање различитости. Посебан значај овог програма огледа се у чињеници да ће нови профили дипломаца бити у позицији да активно доприносе реализацији инфраструктурних, економских и културних пројеката које Србија реализује у сарадњи са Кином, као и у иницијативама Европске уније и Унеска које захтевају компетенције у области међукултурне комуникације и глобалне писмености. Све наведено чини увођење програма не само оправданим, већ и нужним коракom ка модернизацији високог образовања у Србији и даљем јачању позиције Универзитета у Нишу као водећег центра академске изврсности, интернационализације и иновација у региону југоисточне Европе.

6. Организација студија

Високошколски систем образовања Републике Србије познаје и признаје модерне, све актуелније двопредметне студијске програме, што је осведочено акредитованим програмима као што су : Интегрисане академске студије двопредметне наставе природних наука, математике и рачунарства на Универзитету у Новом Саду и Студијски програм интегрисаних (основних и мастер) академских студија за образовање мастер професора технике и информатике на Универзитету у Нишу (Педагошки факултет, Врање). Сматрамо да у двопредметне филолошке студије нешто што ће наћи своје место у будућности као мера прилагођавања друштвено-економским приликама и околностима на тржишту рада и запошљавања.

Студијски програм „Кинески и енглески језик и култура“ организован је као четворогодишње основне академске студије у трајању од 8 семестара и обухвата укупно 240 ЕСПБ. Програм је конципиран као двопредметни студијски програм, који студентима омогућава систематично и паралелно усвајање кинеског и енглеског језика, при чему је енглески језик веома значајно средство у савладавању кинеског језика, како због предавача, тако и због литературе уз интеграцију књижевности, културологије и преводилаштва. Настава се изводи кроз предавања, вежбе, семинаре, радионице и практичне облике рада, при чему је посебан акценат на интерактивном и комуникативном приступу настави страних језика. Поред обавезних курсева језика, књижевности и културе, студијски план укључује и изборне предмете из сродних дисциплина (друштвене науке, културне студије, превођење, методика наставе), чиме се студентима пружа могућност да прилагоде своје образовање личним интересовањима и професионалним афинитетима. У оквиру програма предвиђена је и практична настава која обухвата преводилачке и лекторске вежбе, учешће у културним догађајима, сарадњу са Центром Конфуције у Нишу и Британским саветом у Србији како би се успоставила равнотежа и могућности за краће студијске боравке и праксе у Кини и англофоним земљама. Овакав модел омогућава студентима да током студија стичу практична искуства и развијају компетенције које су непосредно применљиве на тржишту рада. Програм предвиђа наставак академског образовања на мастер и докторским студијама, чиме се обезбеђује континуитет у академском усавршавању, као и могућност укључивања у научно-истраживачке пројекте и међународне програме сарадње.

7. Наставно особље

Према члану 23 важећег Закона о високом образовању, услов у погледу потребног броја наставника високошколска установа испуњава ако има наставнике у радном односу са пуним радним временом за извођење најмање 70% часова активне наставе на студијском програму.

Реализацију студијског програма обезбедиће наставници и сарадници Филозофског факултета Универзитета у Нишу, који већ поседују искуство у настави страних језика, лингвистици, књижевности и културологији. Поред домаћих кадрова, значајну улогу у извођењу наставе имаће и гостујући професори из Народне Републике Кине и англофоних земаља, чиме ће се осигурати аутентичност језичке наставе и интеркултурална размена знања. Главни партнер у реализацији програма је Универзитет Ђиангсу, са којим Филозофски факултет већ има успостављену успешну сарадњу кроз Центар Конфуције у Нишу. Универзитет Ђиангсу обезбеђује гостујуће професоре кинеског језика и књижевности, као и могућности за студентске размене, летње школе и стручне праксе у Кини. Осим овог партнерства, планирано је укључивање и других универзитета из Кине, што ће омогућити широку академску мрежу и континуирани прилив стручњака за кинески језик. За област енглеског језика и књижевности биће ангажовани наставници са дугогодишњим искуством у настави англистике, као и лектори – изворни говорници из Велике Британије, САД и других англофоних земаља. На тај начин студентима ће бити омогућен непосредан контакт са матерњим говорницима оба језика. Посебан значај има интеграција младих истраживача и асистената у наставни процес, како би се осигурао континуитет у развоју кадрова и дугорочна одрживост програма. Планирано је да Департман за Синологију активно подстиче усавршавање својих наставника кроз програме мобилности, међународне пројекте и стручне обуке.

8. Пословање и финансирање

Финансијска одрживост Департмана за Синологију обезбеђиваће се кроз више извора прихода, уз ослањање на стабилне институционалне partnere. Основно финансирање биће обезбеђено из буџетских средстава Министарства просвете Републике Србије, као и кроз школарине студената који ће уписивати програм. Значајан извор финансијске подршке представљаће Центар Конфуције у Нишу, који активно учествује у промоцији кинеског језика и културе, као и у обезбеђивању наставних кадрова и наставне опреме. Поред тога, планира се укључивање кинеских компанија које послују у Србији, као што су оне из области инфраструктуре, телекомуникација и енергетике, које имају интерес да подрже образовање кадрова способних да посредују у пословној и културној сарадњи. Катедра ће активно конкурисати и за средства из међународних пројеката, као што су Erasmus+, Horizon Europe и различити билатерални програми академске сарадње. Ови пројекти ће омогућити развој наставе, научно-истраживачке активности, студентске и наставничке мобилности, као и опремање библиотеке и кабинета савременим ресурсима. Посебан акценат биће стављен на обезбеђивање донаторских и партнерских средстава од стране културних институција, амбасада, привредних комора и фондација које подржавају интеркултуралну сарадњу и развој образовања. На тај начин обезбеђује се не само стабилно пословање Департмана, већ и његову

дугорочну одрживост и могућност да се континуирано унапређују наставни садржаји и ресурси.

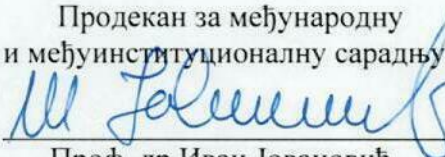
9. Управљање

Департман за Синологију ће бити организациона јединица Факултета. Департманом руководи управник Департмана кога именује декан на предлог Већа Департмана. Департман за Синологију ће имати свог секретара кога именује Веће Департмана.

10. Закључак

Оснивање Департмана за Синологију на Филозофском факултету Универзитета у Нишу представља стратешки и далекосежан корак у правцу јачања међународне сарадње, развоја интеркултуралног дијалога и унапређивања квалитета високог образовања у Србији. Нови студијски програм „Кинески и енглески језик и култура“ попуњава празнину у академском простору и обезбеђује формирање кадрова који ће бити способни да се равноправно укључе у савремене токове глобализације. Ова иницијатива истовремено представља одговор на све већу потребу за стручњацима који познају кинески и енглески језик и културу, али и на изазове које носе нови економски, културни и образовни односи између Србије, Кине и англофоних земаља. Департман ће, својим наставним и научно-истраживачким активностима, допринети подизању угледа Универзитета у Нишу у међународним академским круговима и учврстити његову позицију као важног регионалног центра за изучавање страних језика и култура. Уз снажну институционалну подршку, партнерство са престижним универзитетима у Кини и англофоним земљама, као и уз подршку Центра Конфуције и кинеских компанија које послују у Србији, Департман за Синологију има потенцијал да постане пример успешног спајања образовања, науке и културне дипломатије. Закључно, оснивање овог Департмана није само локално значајно, већ представља и допринос ширем процесу интернационализације високог образовања у Србији, оспособљавајући младе генерације да постану активни и компетентни учесници у глобалном окружењу 21. века.

У Нишу,
Дана 5. децембра 2025. године

Продекан за међународну
и међуинституционалну сарадњу

Проф. др Иван Јовановић